

מועד אב תשפ"ג

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר
א' אב תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. חתיכה שנכבשה קודם הכשרתה
 - א. חתיכה שלא הוכשרה שנכבשה במים בפחות משישים ונפלט ממנה דם ושוב נבלע בתוכה. האם מועילה לחתיכה זו תקנה ע"י מליחה וצליה?
 - כתוב ג' שיטות בראשונים בדין זה, וכיצד פוסקים השו"ע והרמ"א.
 - ב. מה הדין במקרה הנ"ל באם נכבשה החתיכה בשישים? כתוב את מחלוקת הפוסקים בזה ואת טעמם.
2. "נורא משאב שאיב"-
 - א. צלי התחוב בשיפוד שאצל האש שלא נמלח ועדיין לא נצלה כל צורכו.
 1. האם מותר לחותכו בסכין לפני שנצלה חצי צליתו.
 2. מה דינו של השיפוד לאחר הצליה.
 - כתוב ג' שיטות בראשונים בזה וכיצד פוסקים השו"ע והרמ"א.
 - ב. מה הדין באם לא נצלה הבשר עדיין חצי צליתו והוסר מהאש? כתוב את מתי האחרונים בזה ואת טעמם.

עמ' 1 מתוך 3

3. בשר צלי שנפל לכד חלב-

- "ההוא בר גזולא דנפל לכדא דכמכא" (חולין קי"ב) בבבאור הגמרא נאמרו ג' שיטות בראשונים.
- א. כתוב את שיטות הראשונים ובאר לכל שיטה מה הדין-
 1. אם הצלי רותח או צונן.
 2. אם הצלי מתובל בתבלין או יש בו בקעים.
 3. כיצד פוסקים השו"ע והרמ"א בדינים הנ"ל.
 - ג. מה הדין בבשר חי ואית ביה פילי.

4. חני"נ באיסור דרבנן-

- א. נחלקו הראשונים בדין חני"נ באיסור דרבנן- כתוב את השיטות השונות והמקור בגמ' למחלוקתם מהי שיטת השו"ע והרמ"א – הוכח
- ב. עור קיבה שמלח או נכבש בחלב ואח"כ העמידו בו גבינות האם יש בו איסור מעמיד למ"ד שיש חני"נ באיסור דרבנן- הסבר מדוע
- ג. למ"ד שיש חני"נ בשאר איסורים, האם זה גם באיסור דרבנן- הוכח.

5. בדין ביטול בשישים וקפילא-

- א. בתערובת איסור והיתר מין בשאינו מינו ויש שישים בתערובת ההיתר כנגד האיסור- ויש בפנינו "קפילא", האם צריך להטעים את הקפילא בנוסף לשישים? כתוב את מחלוקת הראשונים בזה.
- ב. בתערובת איסור והיתר וטעם קפילא ואמר שאין טעם, האם צריך גם שישים בתערובת. והאם יש הבדל בין ממשו של האיסור לפליטתו? כתוב את שיטות הראשונים בזה.
- ג. כיצד פוסקים השו"ע והרמ"א במחלוקת הראשונים הנ"ל.

6. איסור הבלוע בחתיכה-

- א. חתיכת בשר הבלועה מאיסור ונאסרה שנצלתה עם חתיכת היתר- מה דינה של חתיכת ההיתר.
- ב. חתיכת בשר הבלועה מחלב ונאסרה ונצלתה עם חתיכה אחרת- מה דינה של חתיכת ההיתר.
- ג. כתוב את מחלוקת הראשונים בזה, ואת שיטת הש"ך והט"ז להלכה.

7. דין קבוע ופריש-

- א. מה הדין בפריש בפנינו **קבוע** דאורייתא והאם איסורו מדאורייתא או מדרבנן כתוב את מח' הראשונים ואת סברתו של כל אחד מהם
- ב. מה הדין בקבוע דרבנן ופריש מעצמו ולא בפנינו האם אומרים כל דפריש. כתוב את מח' הראשונים בזה
- ג. מה הדין אם לקח מן המקולין ורק אח"כ נודע שיש שם טריפה. האם נחשב קבוע דרבנן. והאם זה תלוי במח' הראשונים בחלק ב' של השאלה.

8. דין מראית העין בבשר וחלב-

- א. מהו המקור לאיסור מראית עין והאם זה גם באיסור דרבנן כתוב את מח' הרמ"א והש"ך בזה. ומהי שי' הט"ז בזה
- ב. כיצד ניתן לישב את הרמ"א מהוכחות הש"ך
- ג. האם יש איסור מראית העין בבישול בהמה טמאה עם חלב- פרט

עמ' 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לביורר ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. בדין חתיכה הראויה להתכבד

במטבח ציבורי אפו מנות בצק עלים ממולאות בכבד קצוץ, לאחר האפייה התברר שחלק מהמילוי היה מעורב בחמאה במקום מרגרינה פרווה. המנות היו מיועדות לסעודת הערב והכמות הייתה גדולה. המשגיח פנה בשאלה: האם יש מקום להכשיר המנות לאכילה מדין ביטול ברוב, כיוון שהמילוי המעורב בחלב שבחמאה היה רק בחמישית מכל המנות שנאפו, והתערבו יחד באפיה מבלי היכר. כיצד היית פוסק בשאלה הני"ל למשגיח

10. צלית כבד ובשר בשיפוד.

באחת המסעדות עם תעודת כשרות למהדרין צולים כבד ושומן בשר בשיפוד ממתכת כאשר בין הכבד לשומן הבשר תוחבים בצל או ירק אחר. ומגישים את השיפודים לאחר הצליה לאורחי המסעדה
א. מהן הבעיות ההלכתיות המתעוררות בצליה הזאת הן לגבי הכבד ושומן הבשר והן לגבי השיפודים
ב. האם ניתן להציע פתרון לבעל המסעדה כדי שלא יהיה מכשול הלכתי בצליה זו?

11. דבר חריף בנטל"פ

עקרת הבית הכינה חביתה עם בצל. חתכה את הבצל בסכין בשרי בן יומו ולאחר כמכן לקחה בטעות מחבת חלבית שאינה בת יומא וטיגנה בו בצל ועשתה יחד עם הבצל חביתה וכעת באה לשאול מה דינה של החביתה והמחבת
א. האם ניתן לאכול את החביתה לבדה או עם גבינה
ב. מה דינה של המחבת האם ניתן להשתמש בה לבישול חלבי או לשאר דברים.
פרט את התשובה ע"פ מחי השו"ע והרמ"א בני"ט בר נ"ט ונטל"פ בחריף

12. תערובת בשר וחלב

"מעשה שהיה"

עקרת הבית בישלה בשר עם רוטב על הגז בכלי פיירקס ועליו היה מכסה העשוי מאותו החומר. ועל המכסה הני"ל הניחה מקלות מבצק פילו ממולאים כדי לחמם משך זמן רב כאשר בני המשפחה ישבו לאכול הגישה את מקלות הפילו בצלחות בשריות ועירתה מן הרוטב הרותח עליהם. לאחר סיום הארוחה שטפו את הכלים, סכו"ם וצלחות והכניסום למקומם. אך דא עקא גילו לאחר הארוחה שמקלות הפילו היו ממולאים בגבינה וכעת באו לשאול את הרב
א. מה דינם של כלי הפיירקס והמכסה
ב. כיוון שהצלחות והסכו"ם מעורבים בין שאר הכלים - מה דינם, האם כל הצלחות שבארון צריכים הכשרה? פרט והשב לפי כל השיטות להלכה למעשה

הרב **אחיה**

עמ' 3 מתוך 3